
پیش نویس

آئین نامه تعیین ضوابط و مصادیق خدمات مشاوره در حوزه فاوا

(موضوع بند «ه» ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات)

غیرمصوب - جهت اظهار نظر

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	آئین‌نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
صفحه: ۲ از ۹	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهارنظر

فهرست مطالب

فصل اول) کلیات

- ماده ۱- هدف
- ماده ۲- کاربرد
- ماده ۳- تعاریف

فصل دوم) دامنه شمول

- ماده ۴- طبقه‌بندی قراردادها در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ماده ۵- دامنه شمول آئین‌نامه
- ماده ۶- موارد خارج از شمول آئین‌نامه
- ماده ۷- مرجع تصمیم‌گیری

فصل سوم) ضوابط ارجاع کار

- ماده ۸- ارجاع کار به اشخاص حقیقی
- ماده ۹- ضوابط عمومی مشاوران حقوقی
- ماده ۱۰- کارگروه انتخاب مشاور
- ماده ۱۱- تفکیک مشاوره و اجرا

فصل چهارم) سایر مقررات

- ماده ۱۲- مستندسازی و اطلاع‌رسانی
- ماده ۱۳- کنترل ظرفیت مشاوران
- ماده ۱۴- نسخ قوانین مغایر

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	آئین‌نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
صفحه: ۳ از ۹	ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهارنظر تاریخ: ۸۴/۷/۱۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - هدف

این آئین‌نامه در اجرای بند «ه» ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات، به منظور تحقق موارد زیر تصویب می‌شود:

الف) تعیین مصادیق خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
ب) تعیین ضوابط و قواعد ارجاع کار در مورد قراردادهای مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات

ماده ۲ - کاربرد

مفاد این آئین‌نامه در مورد قراردادهای با موضوع خدمات مشاوره‌ای در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات (موضوع ماده ۵ آئین‌نامه) که توسط دستگاههای موضوع بند «ب» ماده ۱ قانون برگزاری مناقصات منعقد می‌گردد، باید رعایت شود.

ماده ۳ - تعاریف

۱. اصطلاحاتی که در این آئین‌نامه به کار رفته است، به شرح زیر تعریف می‌شوند:

- ۱-۱. **قانون:** منظور «قانون برگزاری مناقصات» (مصوب ۸۳/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی و اصلاح‌شده توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام به تاریخ ۸۳/۱۱/۳) است.
- ۲-۱. **کارفرما:** منظور دستگاههای موضوع بند «ب» ماده ۱ قانون می‌باشد.
- ۳-۱. **سازمان:** منظور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.
- ۴-۱. **شورا:** منظور شورای عالی انفورماتیک کشور می‌باشد.
- ۵-۱. **فاوا:** منظور فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باشد.
- ۶-۱. **گروه مشارکت:** مشاورانی که در قالب مشارکت مدنی یا تجاری، شامل چند شخصیت حقیقی یا حقوقی متقاضی انجام کار شوند.
- ۷-۱. **کارگروه انتخاب مشاور:** کارگروهی مرکب از نمایندگان کارفرما و کارشناسان مربوطه که برای انتخاب مشاور تشکیل می‌شود.
۲. سایر اصطلاحاتی که در این آئین‌نامه به کار رفته، به ترتیب بر اساس قانون برگزاری مناقصات، آئین‌نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات، قانون محاسبات عمومی، آئین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران و سایر قوانین تعریف و تفسیر می‌شود.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	آئین‌نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
صفحه: ۴ از ۹	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهارنظر

فصل دوم - دامنه شمول

ماده ۴ - طبقه‌بندی قراردادهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات

قراردادهای حوزه فاوا به ترتیب زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱-۴ فروش سخت‌افزار

تامین و فروش تجهیزات و قطعات سخت‌افزاری (رایانه، تجهیزات جانبی، تجهیزات ذخیره‌سازی داده‌ها، تجهیزات شبکه، ...)

۲-۴ تعمیر و نگهداری سخت‌افزار

تعمیر، نگهداری و پشتیبانی فنی انواع تجهیزات و قطعات سخت‌افزاری

۳-۴ طراحی شبکه

مطالعات اولیه و طراحی شبکه‌های داخلی (LAN) و گسترده (WAN) که منجر به تولید نقشه‌ها و توصیفات فنی لازم برای پیاده‌سازی شبکه می‌شود.

۴-۴ نصب و راه‌اندازی شبکه

سیم‌کشی، نصب تجهیزات و راه‌اندازی خدمات نرم‌افزاری لازم برای بهره‌برداری از شبکه‌های داخلی و گسترده

۵-۴ نگهداری شبکه

مدیریت کاربری شبکه، نگهداری و بروزرسانی خدمات نرم‌افزاری شبکه، خدمات حفاظت و امنیت شبکه

۶-۴ ارائه خدمات دسترسی به اینترنت

تامین و ارائه پهنای باند دسترسی به اینترنت، ارائه سرویس‌های امنیتی و حفاظتی دسترسی به اینترنت، فیلترینگ، کنترل دسترسی، حسابداری استفاده از اینترنت، مدیریت کاربری

۷-۴ ارائه خدمات نگهداری داده‌ها

نگهداری داده‌های انبوه، خدمات نسخه‌برداری و جایگزینی

۸-۴ ارائه خدمات کاربردی

میزبانی وب، اجاره خدمات نرم‌افزارهای کاربردی (ASP) از طریق وب

۹-۴ فروش بسته‌های نرم‌افزاری

تامین و فروش بسته‌های نرم‌افزاری آماده (package) داخلی یا خارجی

۱۰-۴ ویژه‌سازی، نصب و راه‌اندازی بسته‌های نرم‌افزاری

مناسب‌سازی، ویژه‌سازی، نصب و راه‌اندازی بسته‌های نرم‌افزاری آماده

۱۱-۴ نگهداری و پشتیبانی بسته‌های نرم‌افزاری

پشتیبانی فنی، رفع اشکال و مدیریت کاربری بسته‌های نرم‌افزاری آماده

۱۲-۴ تحلیل سامانه‌های اطلاعاتی

تجزیه و تحلیل سامانه‌های اطلاعاتی که منجر به تولید مدل‌ها و مستندات تحلیل نیازمندی‌های سامانه می‌گردد.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	آئین‌نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
صفحه: ۵ از ۹	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهارنظر

۴-۱۳ طراحی نرم‌افزارهای سفارشی

طراحی معماری، منطقی یا فیزیکی نرم‌افزارهای سفارشی اعم از سامانه‌های اطلاعاتی کاربردی، نرم‌افزارهای عمومی یا اختصاصی، وب‌گاه‌ها و ... که منجر به تولید مستندات طراحی نرم‌افزار می‌گردد.

۴-۱۴ ساخت نرم‌افزارهای سفارشی

ساخت نرم‌افزارهای سفارشی اعم از سامانه‌های اطلاعاتی کاربردی، نرم‌افزارهای عمومی یا اختصاصی، وب‌گاه‌ها و ... که منجر به تولید نسخه‌های قابل اجرا از این نرم‌افزارها می‌شود.

۴-۱۵ انتقال نرم‌افزارهای سفارشی

ارائه خدمات انتقال نرم‌افزارهای سفارشی به محیط مشتری، شامل انتقال اطلاعات، اجرای آزمایشی و موازی، آموزش کاربری و راهبری و سایر موارد دیگری که برای آماده‌سازی محیط بهره‌برداری از نرم‌افزار لازم است.

۴-۱۶ نگهداری و پشتیبانی نرم‌افزارهای سفارشی

ارائه خدمات پشتیبانی فنی نرم‌افزارهای سفارشی، شامل رفع اشکال نرم‌افزار، مدیریت تغییرات در دوران بهره‌برداری، راهبری، مدیریت کاربران، و سایر موارد دیگری که برای بهره‌برداری از نرم‌افزار لازم است.

۴-۱۷ داده‌آمایی

آماده‌سازی و ورود اطلاعات غیررقومی (اعم از اطلاعات توصیفی یا مکانی) در محیط نرم‌افزارهای رایانه‌ای و رسانه‌های رقومی

۴-۱۸ تولید محتوای رقومی

طراحی و تولید مطالب و محتوا برای ارائه در محیط CD، وب یا سایر رسانه‌های رقومی

۴-۱۹ آموزش

طراحی و ارائه مطالب آموزشی با موضوع دوره‌های پایه و تخصصی، برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه فاوا

۴-۲۰ پژوهش

انجام طرح‌های پژوهشی بنیادی یا کاربردی در زمینه فاوا

۴-۲۱ نظارت بر پروژه‌های فاوا

ارائه همه یا بخشی از خدمات نظارت بر اجرای پروژه‌های فاوا

۴-۲۲ خدمات مدیریت طرح برای پروژه‌های فاوا

خدمات مدیریت طرح شامل تعریف پروژه‌ها و مدیریت فرآیند ارجاع کار، نظارت و هماهنگی پیمانکاران، کنترل کمی و کیفی پروژه‌ها، مدیریت فرآیند تحویل و یکپارچه‌سازی نتایج و فرآورده‌ها

۴-۲۳ استانداردسازی

تهیه و تدوین استانداردها، دستورالعمل‌ها و ضوابط فنی و مدیریتی فاوا

آئین نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهار نظر	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ صفحه: ۶ از ۹

۴-۲۴ برنامه‌ریزی فناوری اطلاعات و ارتباطات

تهیه طرح‌های جامع فاوا، تدوین معماری سازمانی فناوری اطلاعات، برنامه‌ریزی راهبردی سامانه‌های اطلاعاتی، تدوین راهبرد فناوری اطلاعات، تهیه طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی و بلندمدت در زمینه فاوا در سطوح سازمانی، منطقه‌ای یا ملی

۴-۲۵ امکان‌سنجی و مشاوره پروژه‌های فاوا

امکان‌سنجی، انتخاب فناوری، تهیه شرح خدمات و اسناد ارجاع کار (RFP) برای پروژه‌های فاوا

۴-۲۶ طراحی نظام‌های مدیریت فاوا

طراحی نظام‌ها و فرآیندهای مدیریت فاوا، شامل نظام‌های مدیریت امنیت، نظام‌های تضمین کیفیت، نظام‌های مدیریت اسناد و پیکربندی، و ... در سازمان‌ها

۴-۲۷ پیاده‌سازی نظام‌های مدیریت فاوا

پیاده‌سازی نظام‌ها و فرآیندهای مدیریت فاوا، شامل نظام‌های مدیریت امنیت، نظام‌های تضمین کیفیت، نظام‌های مدیریت اسناد و پیکربندی، و ... در سازمان‌ها

۴-۲۸ ارزیابی و ممیزی نظام‌های مدیریت فاوا

پایش، ارزیابی و ممیزی نظام‌ها و فرآیندهای مدیریت فاوا، شامل نظام‌های مدیریت امنیت، نظام‌های تضمین کیفیت، نظام‌های مدیریت اسناد و پیکربندی، و ... در سازمان‌ها

ماده ۵ - دامنه شمول آئین نامه

قراردادهایی که موضوع آنها یک یا چند مورد از موارد زیر باشد، به‌عنوان خدمات مشاوره‌ای در حوزه فاوا محسوب شده و مشمول بند «ه» ماده ۲۹ قانون و ضوابط شرح داده‌شده در فصول سوم و چهارم این آئین نامه می‌گردند:

۱-۵ پژوهش

۲-۵ نظارت بر پروژه‌های فاوا

۳-۵ خدمات مدیریت طرح برای پروژه‌های فاوا

۴-۵ استانداردسازی

۵-۵ امکان‌سنجی و مشاوره پروژه‌های فاوا

۶-۵ سایر موارد به تشخیص شورا

ماده ۶ - موارد خارج از شمول آئین نامه

قراردادهایی که همه یا بخشی از موضوع آنها شامل یک یا چند مورد از موارد زیر باشد، از شمول بند «ه» ماده ۲۹ قانون و ضوابط شرح داده‌شده در فصول سوم و چهارم این آئین نامه خارج هستند:

۱-۶ فروش سخت‌افزار

۲-۶ تعمیر و نگهداری سخت‌افزار

۳-۶ طراحی شبکه

۴-۶ نصب و راه‌اندازی شبکه

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	آئین‌نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
صفحه: ۷ از ۹	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهارنظر

- ۵-۶ نگهداری شبکه
- ۶-۶ ارائه خدمات دسترسی به اینترنت
- ۷-۶ ارائه خدمات نگهداری داده‌ها
- ۸-۶ ارائه خدمات کاربردی (ASP)
- ۹-۶ فروش بسته‌های نرم‌افزاری
- ۱۰-۶ ویژه‌سازی، نصب و راه‌اندازی بسته‌های نرم‌افزاری
- ۱۱-۶ نگهداری و پشتیبانی بسته‌های نرم‌افزاری
- ۱۲-۶ تحلیل سامانه‌های اطلاعاتی
- ۱۳-۶ طراحی نرم‌افزارهای سفارشی
- ۱۴-۶ ساخت نرم‌افزارهای سفارشی
- ۱۵-۶ انتقال نرم‌افزارهای سفارشی
- ۱۶-۶ نگهداری و پشتیبانی نرم‌افزارهای سفارشی
- ۱۷-۶ تولید محتوای رقومی
- ۱۸-۶ داده‌آمایی
- ۱۹-۶ آموزش
- ۲۰-۶ برنامه‌ریزی فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۲۱-۶ طراحی نظام‌های مدیریت فاوا
- ۲۲-۶ پیاده‌سازی نظام‌های مدیریت فاوا
- ۲۳-۶ ارزیابی و ممیزی نظام‌های مدیریت فاوا

ماده ۷- مرجع تصمیم‌گیری

۱. شورای عالی انفورماتیک مرجع تشخیص تطابق موضوع قراردادهای حوزه فاوا با موارد ذکر شده در مواد ۵ و ۶ این آئین‌نامه می‌باشد.
۲. در مواردی که کارفرما نسبت به تطبیق موضوع قرارداد با موارد ذکر شده تردید داشته باشد، ضروری است پیش از آغاز فرآیند برگزاری مناقصه، موضوع را با ارسال یک نسخه از شرح خدمات پیشنهادی برای قرارداد، از دبیرخانه شورا استعلام نماید. دبیرخانه شورا موظف است حداکثر طرف مدت ۱۰ روز از دریافت استعلام نظر خود را مبنی بر تطبیق موضوع قرارداد بر طبقه‌بندی موضوع این آئین‌نامه و شمول خدمات مشاوره‌ای بر آن به کارفرما اعلام نماید.

آئین نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهار نظر	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ صفحه: ۸ از ۹

فصل سوم - ضوابط ارجاع کار

ماده ۸ - ارجاع کار به اشخاص حقیقی

ارجاع کار و انعقاد قرارداد با اشخاص حقیقی واجد شرایط در قراردادهای مشاوره‌ای حوزه فاوا، منحصرأ با رعایت موارد زیر مجاز است:

الف) مبلغ برآورد اولیه معامله حداکثر تا سقف معاملات متوسط (موضوع بند ۲ ماده ۳ قانون) باشد.
ب) موضوع قرارداد منحصرأ یکی از زمینه‌های زیر باشد:

○ نظارت بر پروژه‌های فاوا

○ استانداردسازی

○ امکان‌سنجی و مشاوره پروژه‌های فاوا

ب) مجری توسط نظام صنفی رایانه‌ای برطبق ضوابط موضوع بند «ج» ماده ۳۲ آئین‌نامه اجرایی مواد (۲) و (۱۷) قانون حمایت از حقوق پدیدآورندگان نرم‌افزارهای رایانه‌ای، به‌عنوان مشاور تشخیص صلاحیت شده باشد.

ماده ۹ - ضوابط عمومی مشاوران حقوقی

ارجاع کار و انعقاد قرارداد با اشخاص حقوقی در قراردادهای مشاوره‌ای حوزه فاوا، منحصرأ با شرکت‌هایی مجاز است که واجد شرایط زیر باشند:

۱-۹ توسط شورای عالی انفورماتیک ثبت، تشخیص صلاحیت و در رشته «مشاوره و نظارت بر اجرای طرح‌های انفورماتیکی» رتبه‌بندی شده باشند.

۲-۹ در زمان انعقاد قرارداد، حداقل یک‌ماه به تاریخ انقضای مجوز صادره توسط شورا برای آن شرکت مانده باشد.

۳-۹ واجد سایر شرایط عمومی موضوع قوانین حاکم بر معاملات دولتی باشند.

ماده ۱۰ - کارگروه انتخاب مشاور

در مورد معاملات بزرگ، انتخاب مشاور باید توسط کارگروه انتخاب مشاور صورت گیرد. این کارگروه از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱-۱۰ رئیس دستگاه کارفرما یا نماینده وی

۲-۱۰ ذی‌حساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه کارفرما حسب مورد

۳-۱۰ مسئول واحد فناوری اطلاعات یا واحد متناظر در دستگاه کارفرما

جلسات کارگروه با حضور هر سه نفر اعضای یادشده رسمیت دارد و تصمیم کارگروه مبنی بر انتخاب مشاور با رأی اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

ماده ۱۱ - تفکیک مشاوره و اجرا

واگذاری کارهایی که تعریف، امکان‌سنجی، تهیه طرح کلان، تهیه اسناد مناقصه و ارجاع کار یا سایر خدمات مشاوره‌ای آنها توسط یک شرکت انجام شده است، به همان شرکت، سایر شرکت‌هایی که با آن شرکت دارای

آئین نامه ضوابط خدمات مشاوره‌ای در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
ویرایش: ۳ (پیش‌نویس) - غیرمصوب، جهت اظهار نظر	تاریخ: ۸۴/۷/۱۷ صفحه: ۹ از ۹

سهامدار مشترک بوده یا در شرکت واحدی سهامدار هستند، و یا گروه‌های مشارکتی شامل شرکت اولیه مجاز نیست.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۱۲ - مستندسازی و اطلاع‌رسانی

کارفرما موظف است در مورد کارهای مشاوره‌ای مشمول این آئین‌نامه، اطلاعات زیر را از طریق که در آئین‌نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات (موضوع بند «د» ماده ۲۳ قانون) مشخص شده است، به اطلاع همگان برساند:

۱-۱۲ نام کارفرما

۲-۱۲ عنوان و موضوع قرارداد

۳-۱۲ طبقه‌بندی موضوع قرارداد مطابق با ماده ۵ این آئین‌نامه

۴-۱۲ شرح خدمات و مستندات امکان‌سنجی قرارداد

۵-۱۲ نام مشاوره‌ای که برای اجرای قرارداد انتخاب شده است.

۶-۱۲ دلایل توجیهی انتخاب مشاور

۷-۱۲ تاریخ انتخاب مشاور

۸-۱۲ اعضای کارگروه انتخاب مشاور

۹-۱۲ مبلغ قرارداد

۱۰-۱۲ مدت قرارداد

۱۱-۱۲ تاریخ شروع (ابلاغ) قرارداد

ماده ۱۳ - کنترل ظرفیت مشاوران

کارفرما موظف است در هنگام ارجاع کار و پیش از انعقاد قرارداد با مشاور در مورد قراردادهای مشمول این آئین‌نامه، از وجود ظرفیت خالی انجام کار نزد مشاور، از طریق استعلام از شورای عالی انفورماتیک اطلاع حاصل نماید. آئین‌نامه اجرایی این ماده توسط شورا تهیه و توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۴ - نسخ قوانین مغایر

کلیه مقررات مغایر با این آئین‌نامه، بویژه بخشنامه شماره ۵۷/۱۰۷۹۷-۵۷/۶۰۶۲-۱۰۵ مورخ ۸۰/۵/۱۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و «دستورالعمل نحوه ارجاع کار و برگزاری مسابقه پروژه‌های مربوط به فناوری اطلاعات و ارتباطات» مصوب ۸۲/۲/۱۷ هیئت محترم وزیران، صرفاً در مورد قراردادهای مشمول این آئین‌نامه لغو می‌گردند.